

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 475/2015-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 22. septembra 2015 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKČIA], [REDAKČIA], zastúpeného advokátom JUDr. Romanom Cibulkom, advokátska kancelária, Hlavná 7/13, Trnava, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Trnava v konaní vedenom pod sp. zn. 13 C 192/2009 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKČIA] o d m i e t a pre neprípustnosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 31. júla 2015 doručená sťažnosť [REDAKČIA], [REDAKČIA], [REDAKČIA] (ďalej len „sťažovateľ“), pre namietané porušenie jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Trnava (ďalej len

„okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 13 C 192/2009 (ďalej len „napadnuté konanie“).

Sťažovateľ v sťažnosti uviedol, že je účastníkom napadnutého konania v procesnej pozícii odporcu o zaplatenie sumy 510,26 € s príslušenstvom. Sťažovateľ namieta, že napadnuté konanie prebieha pomaly, okresný súd je vo svojom postupe nesústredený a koná neefektívne, v dôsledku čoho je sťažovateľ presvedčený o tom, že okresný súd v napadnutom konaní porušuje jeho označené práva. Sťažovateľ vo svojej sťažnosti poskytol aj stručný prehľad úkonov účastníkov konania, ako aj okresného súdu a k sťažnosti ako dôkaz pripojil aj kópiu sťažnosti na priehady v konaní zo 14. júla 2015 adresovanú predsedníčke okresného súdu.

Vychádzajúc z uvedeného a skutočnosti, že v napadnutom konaní nie je rozhodnuté ani po šiestich rokoch, je sťažovateľ toho názoru, že v napadnutom konaní dochádza k zbytočným prietahom, a tým aj k porušovaniu jeho označených práv, preto žiada, aby ústavný súd o jeho sťažnosti rozhodol nálezom, v ktorom vysloví porušenie jeho označených práv postupom okresného súdu v napadnutom konaní, prikáže okresnému súdu konať bez zbytočných prietahov a prizná mu finančné zadosťučinenie v sume 2 500 € a náhradu trov konania.

II.

Ústavný súd je podľa čl. 127 ods. 1 ústavy oprávnený konať o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ktorými namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd upravených buď v ústave, alebo v medzinárodnej zmluve o ľudských právach, pokiaľ o ich ochrane nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom

súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť podľa čl. 127 ústavy nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Špecifickosť sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy teda spočíva okrem iného aj v tom, že k jej podaniu môže zásadne dôjsť až subsidiárne. Zmysel a účel zásady subsidiarity vyplýva aj z toho, že ochrana ústavnosti nie je a ani z povahy veci nemôže byť iba úlohou ústavného súdu, ale je takisto úlohou všetkých orgánov verejnej moci, v tom rámci predovšetkým všeobecného súdnictva. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti inštitucionálny mechanizmus, ktorý nastupuje až v prípade zlyhania všetkých ostatných do úvahy prichádzajúcich orgánov verejnej moci.

Ústavný súd v súlade s princípom subsidiarity svojej právomoci podľa citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde v danej veci skúmal, či sú splnené podmienky na konanie pred ním. V nadväznosti na to ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou vyžaduje, aby v prípadoch sťažností podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, v ktorých je namietané porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov v konaní pred všeobecným súdom, sťažovateľ preukázal aj využitie právneho prostriedku, na uplatnenie ktorého má právo podľa § 17 ods. 1 zákona Slovenskej národnej rady č. 80/1992 Zb. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky, štátnej správe súdov, vybavovaní

sťažností a o voľbách prísediacich (zákon o štátnej správe súdov) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o štátnej správe súdov“) alebo od 1. apríla 2005 podľa § 3 ods. 7 a § 62 ods. 1 a nasl. zákona o súdoch, t. j. podanie sťažnosti na prieťahy v konaní predsedovi príslušného súdu.

Ústavný súd už viackrát rozhodol (m. m. I. ÚS 34/98, I. ÚS 16/99, I. ÚS 21/99), že účelom práva účastníka konania pred všeobecným súdom podať sťažnosť na prieťahy v konaní je poskytnutie príležitosti tomuto súdu, aby sám odstránil protiprávny stav zapríčinený porušením základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. Ústavný súd preto o sťažnosti, ktorou je namietané porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, koná iba za predpokladu, ak sťažovateľ preukáže, že využil označené právne prostriedky podľa zákona o súdoch, alebo ak sa preukáže, že sťažovateľ túto podmienku nespĺnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa (§ 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Ústavný súd tiež opakovane konštatoval, že podanie sťažnosti na prieťahy v konaní podľa § 62 zákona o súdoch zásadne považuje za účinný prostriedok ochrany takých základných práv, ktoré súvisia so základným právom na súdnu ochranu, ako aj so základným právom na konanie bez zbytočných prieťahov (napr. IV. ÚS 153/03). Účinnosť takého právneho prostriedku ochrany pred zbytočnými prieťahmi v súdnom konaní potvrdzuje aj znenie zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sudcoch“), ktorý vo viacerých ustanoveniach zdôrazňuje povinnosť sudcu konať bez zbytočných prieťahov a ustanovuje za také prieťahy aj disciplinárnu zodpovednosť [§ 2 ods. 2, § 30 ods. 4, § 52 ods. 1, § 116 ods. 1 písm. b) a § 118 ods. 1 zákona o sudcoch]. Inak povedané, keďže proti sudcovi všeobecného súdu, ktorý koná so zbytočnými prieťahmi, môže predseda okresného súdu iniciovať dokonca aj disciplinárne konanie, sťažnosť na prieťahy v zmysle citovaného zákona treba považovať za účinný prostriedok nápravy.

Predmetom konania pred ústavným súdom je nárok sťažovateľa na ochranu pred postupom okresného súdu, ktorým boli podľa neho spôsobené zbytočné prieťahy. Podľa

sťažovateľa k porušeniu jeho označených práv došlo najmä tým, že okresný súd dosiaľ o žalobe ani len nerozhodol.

Z prílohy k sťažnosti, na ktorej sa nachádza odtlačok prezentačnej pečiatky okresného súdu, je zrejmé, že sťažovateľ doručil predsedníčke okresného súdu sťažnosť na prieťahy v napadnutom konaní 14. júla 2015. Ústavný súd v súčinnosti s okresným súdom zistil, že v napadnutom konaní došlo k vyhláseniu rozsudku vo veci samej na pojednávaní konanom 19. augusta 2015, pričom oznámenie o termíne pojednávania, na ktorom došlo k vyhláseniu rozsudku, bolo expedované účastníkom konania 14. júla 2015.

Sťažnosť sťažovateľa bola ústavnému súdu doručená 31. júla 2015 (na poštovú prepravu odovzdaná 28. júla 2015), teda sťažovateľ odovzdal sťažnosť ústavnému súdu na poštovú prepravu po 14 dňoch odo dňa doručenia sťažnosti na prieťahy v konaní adresovanej predsedníčke okresného súdu a po tom, ako mal vedomosť o určenom termíne pojednávania.

Ústavný súd pripomína, že formálne uplatnenie sťažnosti na prieťahy v konaní orgánu štátnej správy súdov ústavný súd štandardne považuje za dôvod na odmietnutie sťažnosti, ktorou sa namieta porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov (m. m. IV. ÚS 278/04, IV. ÚS 306/04, IV. ÚS 74/05).

Z uvedeného vyplýva, že túto sťažnosť možno vyhodnotiť ako formálnu, pretože nevytvorila dostatočný priestor na to, aby predsedníčka okresného súdu mohla prijať účinné opatrenia na odstránenie prieťahov v konaní.

Tento názor potvrdzuje aj skutočnosť, že okresný súd rozhodol o žalobe približne mesiac po doručení sťažnosti na prieťahy v konaní adresovanej predsedníčke okresného súdu.

Vzhľadom na uvedené zistenia ústavný súd rozhodol tak, že sťažnosť sťažovateľa v rámci predbežného prerokovania odmietol pre jej neprípustnosť.

Keďže ústavný súd sťažnosť odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. septembra 2015